

SÉGUÉLA, Jacques: *Hollywood lave plus blanc*. París, Flammarion, 1982.
WALKER, Alexander: *El estrellato: El fenómeno de Hollywood*. Barcelona, Anagrama, 1974.
WEBER, Max: *El político y el científico*. Madrid, Alianza, 8a ed., 1975.

AVALUACIÓ DEL CURS:

Els alumnes faran un total de quatre proves que han d'aprovar. Aquestes proves són:

- Dues parcials, de tipus analític, fetes a casa.
- Una recensió .
- Un treball de curs de recerca.

Un cop aprovades totes quatre es farà la nota mitjana. Caldrà recuperar cadascuna de les no aprovades.

CODI : 5213 - TECNOLOGIA DELS MITJANS IMPRESOS EN PUBLICITAT

PROF: JOSEP GAYA I SANZ
Llic. en Geografia i Història,
UB., 1977.
Mestratge en Arts Gràfiques,
Universitat Laboral de Tarragona.

DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ,
ÀUDIO-VISUAL I PUBLICITAT

ACTIVITATS PROFESSIONALS SIGNIFICATIVES

1. Editor de diverses obres a Salvat Editors.
2. Productor de diverses obres en vídeo i àudio a Credsa-Bibliograf.
3. Diverses col.laboracions editorials i publicitàries.

OBJECTIU DE L'ASSIGNATURA

Coneixement de la tecnologia, per valorar-ne qualitat i costos, dels diversos mitjans impresos que la publicitat empra per a assolir els seus objectius. Tres eixos fonamenten el curs: tipografia, color i disseny. Al seu entorn desfilen: premsa, cartells, senyalètica, imatge gràfica corporativa, "mailing", P.L.V., arts gràfiques en general.

TEMARI

1. Raons d'un publicista per a conèixer les arts gràfiques. Passat, present i futur del llibre. Com es fa un llibre: procés i nomenclatura bàsica.
2. *Breu resum històric de les Arts Gràfiques.*
L'escriptura. Motlles, suports i procediments dels xinesos. La ruta del paper. Xilografia. Tipografia i impremta (s.XV). Els incunables. Famílies de tipògrafs. El segle XIX: litografia, premsa, publicitat, fotografia, fotogravat, tramats, composició mecànica. El segle XX: offset, hellogravat, selecció de color, selecció electrònica, fotocomposició, dactilocomposició, telefotogravat. Les Arts Gràfiques a Catalunya.
3. *Tipografia.*
Els caràcters: estil, família, sèrie. Tipometria. Tècnica de la composició ordinària o seguida i de la composició especial. La renovació tipogràfica i la nova tipografia (elemental, funcional i de diverses escoles).
4. *Sistemes de composició.*
Composició manual i mecànica (linotípia, monotípia). La progressió de l'automatització en composició: la fotocomposició i la dactilocomposició. Tecnologia punta en composició.
5. Fonaments de la teoria dels colors. Colors primaris i elementals. Colors complementaris. Gamma de colors pigmentaris i tintes normalitzades. Modulació, mètrica, especificació, harmonia, contrast, dinàmica, visibilitat i llenguatge dels colors.
6. La selecció del color. El fotogravat. Blancs i negres. Transparencies i opacs. Policromia. Bitons. Tramats. Preparació de materials per al fotocrom. Scàner.

7. *Sistemes d'impressió.*
En relleu (xilografia, tipografia), en gravat al buit (aiguafort, heliogravat), planografia (litografia, offset), serigrafia i alternatives actuals (tinta a raig, làser).
8. *El paper.*
Matèria primera, fabricació, gramatge, formats, qualitats i usos. Cartolines i cartons. Plastificats i teles.
9. *Disseny gràfic.*
Història. Arquitectura gràfica. Missatge publicitari i projecte gràfic. El llenguatge gràfic: finalitat, format i forma, psicologia de la forma, percepcions visuals, legibilitat. El text, la imatge i els contragrafismes.
10. *Impresos comercials, industrials o de fantasia.* Caràcters especials, marges i blancs, suports i formats. Estats i gràfics. Rètols, monogrames, logos, símbols i marques.
11. *Impresos de presentació i d'identificació (identificació gràfica corporativa).* Impresos per a l'administració (factures), l'envasament i expedició (etiquetes, bosses...), la informació comercial (catàlegs, mostres). Talonaris i papers de valors. Calendaris i agendes. Programes i felicitacions.
12. *Publicitat en premsa i revistes.*
Apunts històrics. Avantatges i inconvenients. Esbós, composició i mides d'un anunci en premsa i revistes. Producció i impressió. Revistes i plànols de Catalunya.
13. *Publicitat exterior.*
Apunts històrics. Avantatges i inconvenients. Cartells, pancartes, murals, octavetes, pasquins. Formes de composició; producció i impressió. Camisetes, adhesius i xapes. La cartellística catalana.
14. *Publicitat directa per correu.*
Desplegables, cartes, saludes, sobres, targetes postals. Dívtics i tríptics.
15. *Llibres. Cobertes.* Obres de luxe. Encartaments, faixes i punts de senyal. Discos i cassettes (inlays i etiquetes).
16. *Art final i muntatge.* Instruccions per a la impremta. Impressió, enquadernació i acabat. Senyals i materials per a exposicions.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

- BALLESTER, Eliseu Trenc: *Les Arts Gràfiques de l'època modernista a Barcelona.* Barcelona, Gremi d'Indústries Gràfiques de Barcelona, 1977.
- BLANCHARD, Gérard: *Pour une sémiologie de la typographie.* Bèlgica, Magermans, 1979.
- CAMERA, Franco: *La ilustración en el impreso.* Barcelona, Ediciones Don Bosco, 1975.
- COSTA, Joan: *Imagen Global. Evolución del diseño de identidad.* Barcelona, CEAC, 1986. (Col. Enciclopedia del Diseño).
- COSTA, Joan: *Señalética. De la señalización al diseño de programas.* Barcelona, CEAC, 1987. (Col. Enciclopedia del Diseño).
- DAWSON, John (coord.): *Guía completa de grabado e impresión. Técnicas y materiales.* Madrid, Hermann Blume, 1972.
- DOUGLAS, Torin: *Guía completa de la publicidad.* Madrid, Hermann Blume, 1986.

- GERMANI, Rino et alii: *Los blancos o contragrafismos en el impreso.* Barcelona, Don Bosco, 1975.
- GOTTARDELLO, Cipriano i Mario: *Impresión offset.* Barcelona, Don Bosco, 1973.
- HURLBURT, Allen: *Diseño Foto/Gráfico. Interacción del diseño con la fotografía.* Barcelona, Gustavo Gili, 1985.
- JOSEPH i MAYOL, Miquel: *Com es fa un llibre. Diccionari de les Arts Gràfiques.* Barcelona, Pòrtic, 1979.
- KÜPERS, Harald: *Fundamentos de la Teoría de los Colores.* Barcelona, Gustavo Gili, 1985.
- LAING, John: *Haga usted mismo su diseño gráfico.* Madrid, Hermann Blume, 1985.
- MARTIN, A.G.: *Encuadernación. Técnicas clásicas y modernas.* Barcelona, Don Bosco/Madrid, Paraninfo, 1978.
- MARTÍN, Euniciano: *Artes Gráficas. Introducción General.* Barcelona, Don Bosco, 1981.
- MARTÍN, Euniciano: *La composición en Artes Gráficas.* Barcelona, Don Bosco, I, 1970, II, 1974.
- MARTÍN, Euniciano i TAPIZ, L.: *Diccionario Enciclopédico de las Artes e Industrias Gráficas.* Barcelona, Don Bosco, 1981.
- MARTÍN, Gérard: *Físico-química del papel.* Barcelona, Don Bosco, 1965.
- McLEAN, Ruari: *Manual de Tipografía.* Barcelona, Hermann Blume, 1987.
- SANDERS, Norman i BEVINGTON, William: *Manual de producción del diseñador gráfico.* Barcelona, Gustavo Gili, 1986.
- TONELLO, Gianfranco: *La automatización en la composición.* Barcelona, Don Bosco, 1973.
- VICARY, Richard: *Manual de Litografía.* Barcelona, Hermann Blume, 1986.
- VIGLIETTI, Mario: *La psicología de la forma y la Gestalttheorie.* Barcelona, Don Bosco, 1975.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- FONT, Domènec: *El poder de la imagen.* Barcelona, Salvat, 1985, (Aula Abierta Salvat, Temas Clave, núm. 44).
- FURONES, Miguel A.: *El mundo de la publicidad.* Barcelona, Salvat, 1980, (Aula Abierta Salvat, Temas Clave, núm. 2).
- OLAECHEA, Juan B.: *El libro en el ecosistema de la comunicación cultural.* Madrid, Fundación Germán Sánchez y Rupérez/Pirámide, 1986.
- PERUCHO, Joan: *Una semántica visual.* Barcelona, Plaza y Janés, 1986. (Col. Assaig, Lletres catalanes).
- RICARD, André: *Diseño ¿por qué?.* Barcelona, Gustavo Gili, 1982.

AVALUACIÓ DEL CURS

Proves objectives i treballs pràctics. Visites a empreses. Es valorarà la maduresa.

